

oboru a postihnout obecnější podstatu společenských procesů.

Jako cílevědomá žena s organizačním talentem zastávala Olga Skalníková řadu profesních i politických funkcí. Na národopisném pracovišti ČSAV působila od samého jeho založení v roce 1952 (Kabinet pro etnografii ČSAV, od 1. 1. 1954 Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV). V letech 1963–1967 byla vědeckou tajemnicí ústavu, v letech 1969–1972 dočasně ředitelkou a zástupkyní ředitele, vedla oddělení současné etnografie. Rovněž v závodní organizaci KSČ patřila do nejužšího vedení, a to i za dočasné liberalizace společnosti ve 2. polovině 60. let. Úsilí reformních komunistů právě v ÚEF našlo větší odezvu než ve většině dalších akademických ústavů a vyústilo v několika veřejných protestech adresovaných ústředním stranickým orgánům. Tím těžší byl však dopad stranických prověrek a následných кадровých opatření, když KSČ nasadila tvrdý normalizační kurz. Mezi těmi, kteří měli ústav opustit, byla i O. Skalníková. V červnu 1972 jí oznámil doc. A. Robek, pověřený vedením ústavu, že „podle výsledků nomenklaturního hodnocení“ nebude prodloužena její pracovní smlouva. V té době jí zbývaly čtyři roky k dosažení důchodového věku. Jak vyplývá z ústavní dokumentace, zasadil se A. Robek osobně o to, aby po tuto dobu mohla v ústavu pracovat ve své specializaci, ač se sníženým platem. Učinil tak přes nesouhlas stranického výboru vedeného H. Hynkovou.

Po odchodu do důchodu rozvinula Olga Skalníková další období svého odborného života. V muzeu v Jilovém a v Národním technickém muzeu v Praze aplikovala poznatky montánní etnografie, na krátkodobé smlouvy vypomáhala i v ÚEF.

Vděčím Olze za to, že byla ochotna spolupracovat na hodnocení oboru, do něhož jsme se pustili na prahu třetího tisíciletí. S nadhledem a po zkušenostech s někdejší hyperkritičností své generace přitom moudře ulamovala ostny příliš rigidní kritice.

Lydia Petráňová (EÚ AV ČR, v. v. i.)

ZEMŘELA DAGMAR KLÍMOVÁ (2. ÚNORA 1926 – 2. BŘEZNA 2012)

Na začátku března se v nemocnici v Kutné Hoře v tichosti uzavřel dlouhý a plodný život PhDr. Dagmar Klímové, CSc., osobnosti, která – i když ve své kariéře prožila nepříznivá období provázená pocitem zneuznání – spoluvytvářela svým dílem badatelský profil Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV (nyní Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.) a reprezentovala výsledky české slovesné folkloristiky v zahraničí. Někdy zvláštním způsobem: v době její politické diskriminace byla hesla v kompendiu *Enzyklopädie des Märchens* publikována pod jménem jejího muže, asyrologa Josefa Klímy. Pražská rodačka, která byla nerozlučně spjata s regionem Hornácko, patřila ke generaci folkloristů, kteří díky šíři a hloubce svého vzdělání pokryli ve svém oboru mimořádné pole působnosti. O tematické šíři bádání D. Klímové, její recenzní činnosti i popularizačním úsilí vypovídá její personální bibliografie, jež obsahuje 413 položek (*Dagmar Klímová. Bibliografická příloha Národopisné revue* č. 21. Sest. J. Pospíšilová a H. Beránková, Strážnice 2007) a kniha *To všechno jsem*

ja. Ohlédnutí při příležitosti osmdesátin folkloristky Dagmar Klímové (ed. Eva Koudelková, Liberec 2006). Tento sborník výjimečným způsobem odráží pohled badatelky na vlastní dílo a život a odhaluje i její kreslířské nadání a schopnost dobře fotografovat.

D. Klímová vystudovala reálné gymnázium v Praze, její touha studovat na výtvarné škole naplněna nebyla, ale v roce 1950 absolvovala filozofickou fakultu Karlovy univerzity (čeština–dějepis, později národopis a slovanská filologie) a hned poté působila ve Státním ústavu pro lidovou píseň v Praze. Tomuto ústavu, který se v průběhu dalšího půlstoletí transformoval v pracoviště dnešního Etnologického ústavu AV ČR, zůstala věrná a nepřerušila s ním styky ani po svém odchodu do penze v roce 1983. Mohli jsme se s ní setkat například na konferenci Česká etnologie 2000 ve vile Lanna, v následujících letech nám bylo potěšením naslouchat jejím originálním a vtípným „přednáškám“ v soukromí jejího bytu na Královských Vinohradech a připomenutí si zaslouží jejich 120 hesel tvořících významný podíl Národopisné encyklopedie Čech, Moravy a Slezska (Praha 2007).

Doménou D. Klímové, která na počátku své kariéry publikovala pod dívčím jménem Rychnová, bylo studium pověstí, také pohádek a anekdot, ale neopomenula věnovat pozornost i dalším současným formám orálního podání. Zabývala se svěbytnou oblastí balad a pověstí s tureckou tematikou, s nimiž se setkala při svých výzkumech na Horňácku na konci 50. let 20. století. V 80. letech, kdy publikační podmínky nebyly v českých zemích pro D. Klímovou příznivé, uplatnila svoje referáty

a texty na Slovensku, zejména na stránkách Slovenského národopisu.

Velkou část svého osobního fondu předala D. Klímová v roce 2007 do dokumentačních sbírek EÚ AV ČR – pracoviště Brno. Z materiálů, které badatelka do Brna nechala převézt, z rukopisných terénních záznamů zhodnocovaných postupujícím časem, vane nejen zanikající svět „jejího“ Horňácka, ale také její osobnost, vědomosti, emocionální náboj a inspirace.

Jana Pospíšilová (EÚ AV ČR, v. v. i.)

ČESKÁ NÁRODOPISNÁ SPOLEČNOST ČLENEM PORADNÍHO ORGÁNU ÚMLUVY O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ UNESCO

V roce 2010 byla Česká národopisná společnost oslovena mezivládním výborem Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO, aby jako akreditovaná organizace zasedla v roce 2011 spolu s dalšími nevládními institucemi a nezávislými experty v oboru etnologie a kulturní antropologie v poradním orgánu mezivládního výboru této Úmluvy. Úkolem poradního orgánu bylo prozkoumat žádosti o zapsání jevů nehmotné kultury do jednotlivých seznamů UNESCO. Jednalo se o seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího urgentní ochranu, registr osvědčených praktik (programy, projekty a aktivity na zachování nemateriálního kulturního dědictví) a žádosti o mezinárodní finanční pomoc vyšší než 25 000 dolarů. Poradní orgán měl poskytnout mezivládnímu výboru své odborné